

# SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1997

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1997

N:o 1241—1246

## SISÄLLYS

| N:o  |                                                                                                                        | Sivu |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1241 | Laki laitteiden energiatehokkuudesta .....                                                                             | 4295 |
| 1242 | Laki tieliikennelain muuttamisesta .....                                                                               | 4299 |
| 1243 | Asetus ajokorttiasetuksen muuttamisesta .....                                                                          | 4302 |
| 1244 | Liikenneministeriön päätös ajokorttiin tehtävistä merkinnöistä .....                                                   | 4312 |
| 1245 | Liikenneministeriön päätös ajokorttiasetuksen soveltamisesta annetun liikenneministeriön päätöksen muuttamisesta ..... | 4315 |
| 1246 | Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus eräistä päätöksistä .....                                                      | 4318 |

N:o 1241

## Laki

### laitteiden energiatehokkuudesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

#### 1 luku

#### Yleiset säännökset

##### 1 §

Tämän lain tavoitteena on laitteiden energiatehokkuuden parantaminen.

##### 2 §

Tätä lakia sovelletaan sellaisiin markkinoille saatettaviin laitteisiin, joiden energiatehokkuudesta, sen merkitsemisestä tai energian ja muiden voimavarojen kulutuksen tai melun ilmoittamisesta Euroopan yhteisö edellyttää jäsenvaltioiden antavan säännöksiä.

Tätä lakia ei sovelleta sellaisiin laitteisiin, joiden energiatehokkuudesta, sen merkitsemisestä tai energian ja muiden voimavarojen kulutuksen tai melun ilmoittamisesta sääde-

tään muussa laissa tai muun lain nojalla annetuissa säännöksissä.

##### 3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *laitteella* erillistä, itsenäisesti toimivaa teknistä kokonaisuutta;

2) *energiatehokkuudella* laitteen välittömiä energiankulutusominaisuuksia;

3) *tarkastuslaitoksella* päteväksi todettua ja ministeriön hyväksymää laitosta, joka on hyväksytty suorittamaan tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkastuslaitokselle kuuluvia tehtäviä;

4) *CE-merkinnällä* merkintää, josta säädetään tiettyjen tuotteiden varustamisesta CE-merkinnällä annetussa laissa (1376/1994);

5) *markkinoille saattamisella* uuden laitteen saattamista Euroopan talousalueelle myytäväksi tai vaihdettavaksi;

HE 220/1997  
TaVM 33/1997  
EV 212/1997

Neuvoston direktiivi 92/42/ETY; EYVL N:o L 167, 22.6.1992, s. 17,  
Neuvoston direktiivi 92/75/ETY; EYVL N:o L 297, 13.10.1992, s. 16,  
Neuvoston direktiivi 93/68/ETY; EYVL N:o L 220, 30.8.1993, s. 1,  
Parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/57/EY; EYVL N:o L 236, 18.9.1996, s. 36

6) *muilla voimavaroilla* vettä, kemikaaleja tai muita mahdollisia aineita, joita laite kuluttaa tavanomaisessa käytössä;

7) *ministeriöllä* valtioneuvoston ohjesäännössä (1522/1995) tarkoitettua asianomaista ministeriötä;

8) *valvontaviranomaisella* turvatekniikan keskusta; sekä

9) *laitteen toimittajalla* laitteen valmistajaa, tämän valtuutettua edustajaa tai maahantuojaa, joka saattaa laitteen Euroopan talousalueen markkinoille.

## 2 luku

### Laitteiden vaatimuksenmukaisuus ja sen varmentaminen sekä tarkastuslaitokset

#### 4 §

Ministeriö antaa säännökset:

1) laitteiden energiatehokkuusvaatimuksista;

2) energian ja muiden voimavarojen kulutuksen sekä melun ilmoittamisesta laitteiden markkinoinnissa;

3) laitteisiin liitettävistä energian ja muiden voimavarojen kulutusta sekä melua koskevista tiedoista; sekä

4) vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa käytettävistä menettelyistä.

Ministeriö päättää, miten CE-merkintää on käytettävä saatettaessa energiatehokkuusvaatimukset täyttäviä laitteita markkinoille.

#### 5 §

Markkinoille saatettavien laitteiden ja niiden energiamerkinnässä annettavien tietojen on täytettävä tässä laissa ja sen nojalla asetetut vaatimukset. Laitteiden toimittajien on huolehdittava, että jokainen markkinoille saatettu laite ja sen energiamerkinnässä annettavat tiedot täyttävät tässä laissa ja sen nojalla asetetut vaatimukset.

Sen, joka Suomessa pitää kaupan tai muuten vastiketta vastaan luovuttaa toiselle laitteita, on voitava osoittaa, että laitteet sekä niiden energiamerkinnät täyttävät tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset. Sama koskee sitä, joka vie maasta laitteita, jos Euroopan yhteisön sääöksissä sitä edellytetään.

#### 6 §

Tarkastuslaitokset hyväksyy ja hyväksymisen peruuttaa ministeriö. Laitosten on täytettävä asetuksella säädetyt vaatimukset. Minis-

teriö valvoo laitosten toimintaa ja varmistaa määrääjain, että säädetyt vaatimukset täyttyvät.

## 3 luku

### Valvonta

#### 7 §

Tämän lain mukaisesta valvonnasta huolehtii valvontaviranomainen.

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten estämättä valvotaan kuluttajansuojalain (38/1978) nojalla markkinoinnin lainmukaisuutta markkinoitaessa laitteita kuluttajille.

#### 8 §

Valvontaviranomaisella on oikeus saada laitteen toimittajalta ja siltä, joka vastiketta vastaan luovuttaa toiselle laitteita, sekä tarkastuslaitoksilta tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot laitteista ja niiden valmistuksesta.

#### 9 §

Valvontaviranomaisella on oikeus tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten päästä laitteen valmistus-, varastointi- ja myyntipaikalle.

#### 10 §

Valvontaviranomaisella on oikeus käypää hintaa vastaan saada tarpeellinen määrä kaupan pidettäviä laitteita koekappaleiksi, jos se on tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen kannalta tarpeellista.

Jos laite tai sen energiamerkinnässä annettavat tiedot eivät täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia vaatimuksia eikä puute ole vähäinen, valvontaviranomaisella on oikeus:

1) periä laitteen hankintahinta siltä elinkeinonharjoittajalta, jolta se on laitteen hankkinut; sekä

2) periä laitteen testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kulut laitteen suomalaiselta valmistajalta tai maahantuojalta, joka saattaa laitteen Suomen markkinoille.

#### 11 §

Laitteen toimittajan on laadittava, siten kuin ministeriö päättää, laitetta koskeva sel-

lainen tekninen tietoaaineisto, jolla pystytään arvioimaan energiatehokkuuteen ja energiamerkintään liittyvien tietojen paikkansapitävyys.

Ministeriö antaa tarkempia säännöksiä laitteen toimittajan velvollisuudesta säilyttää 1 momentissa mainittuja tietoja.

#### 12 §

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä rikotaan, valvontaviranomaisella on oikeus:

1) vaatia sellaisten muutosten tekemistä laitteeseen ja energiamerkintään, että laite ja energiamerkintä täyttävät tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaiset vaatimukset; sekä

2) kieltää säännösten vastaisen laitteen valmistus, kaupan pitäminen, myynti ja muu luovuttaminen.

#### 13 §

Valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa asettamalla uhkasakon. Uhkasakosta on voimassa, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

#### 4 luku

### Muutoksenhaku ja oikaisu

#### 14 §

Ministeriön ja valvontaviranomaisen tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten nojalla tekemään hallintopäätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Jos tarkastuslaitos epäää vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi tarkoitetun tyyppivarmamentamisen, päätös on perusteltava. Hakijan vaatimuksesta päätös on viivytyksettä saatettava tarkastuslaitoksen uudelleen käsiteltäväksi oikaisumenettelyssä sen mukaan kuin ministeriö tarkemmin päättää.

#### 5 luku

### Erinäiset säännökset

#### 15 §

Joka rikkoo 5 §:n säännöksiä tai 12 §:n nojalla annettuja määräyksiä, 9 §:n vastaisesti estää valvontaviranomaisen pääsyn laitteen valmistus-, varastointi- ja myyntipaikoille taikka laiminlyö 10 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden antaa koekappaleita

tai 11 §:ssä säädetyn velvollisuuden tietoaaineiston laatimisesta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laitteiden energiatehokkuudesta annetun lain säännösten rikkomisesta* sakoon.

Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

#### 16 §

Joka tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan on saanut tietoja jonkun taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta tai henkilökohtaisista oloista, ei saa ilman asianosaisen suostumusta ilmaista sivulliselle eikä käyttää yksityiseksi hyödyksi niin saamia tietoja.

Valvontaviranomaiset ja tarkastuslaitokset saavat salassapitovelvollisuuden estämättä antaa kansainvälisen yhteistyön kannalta tarpeellisia tietoja tässä laissa tarkoitettua tarkastustoimintaa harjoittaville toimielimille, kansainvälisille järjestöille ja yhteistyöhön osallistuville valtioille.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tietojen antamista muutoksenhakuviranomaisille.

#### 17 §

Rangaistus 16 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan.

#### 18 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

#### 6 luku

### Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

#### 19 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1998.

Tällä lailla kumotaan 20 päivänä tammi-kuuta 1978 annetun kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 13 §, sellaisena kuin se on laissa 759/1994.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin ja hyväksyä laissa tarkoitettuja tarkastuslaitoksia.

Tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten estämättä voidaan uusien nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita käyttävien kuumavesikattiloiden hyötysuhdevaatimuksista annetussa Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivissä 92/42/ETY tarkoitettuja kattiloita ja laitteita, jotka tämän lain voimaan tullessa täyttävät Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa D3 esitetyt vaatimukset, saattaa markkinoille ja ottaa käyttöön 31 päivään toukokuuta 1998 mennessä.

#### 20 §

Kuluttajansuojalain 2 luvun 13 §:ssä tarkoitetun asetuksen nojalla kotitalouksien sähkökäyttöisten jääkaappien, pakastimien ja näiden yhdistelmien energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teolli-

suusministeriön päätös (828/1995), kotitalouksien sähkökäyttöisten pyykinpesukoneiden energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (202/1996, muut. 546/1997), kotitalouksien sähkökäyttöisten kuivausrumpujen energiamerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (203/1996) ja kotitalouksien kuivaavien pyykinpesukoneiden energiankulutusmerkinnässä annettavista tiedoista annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (895/1997) jäävät kuitenkin edelleen voimaan. Mainituissa päätöksissä tarkoitettujen laitteiden energiamerkinnässä annettaviin tietoihin ja päätösten säännösten noudattamisen valvontaan sovelletaan 3—18 §:n säännöksiä.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

**Tasavallan Presidentti**

**MARTTI AHTISAARI**

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

N:o 1242

**Laki****tieliikennelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 64 §:n 2 momentti, 70 §:n 1 momentti, 71 §:n 1 momentti, 72 §:n 2 ja 3 momentti, 73 §:n 1 momentti, 75 §:n 2 momentin 2 kohta, 76 §:n 2 ja 3 kohta, 77 §:n 3 ja 4 momentti ja 106 a §, sellaisina kuin ne ovat, 64 §:n 2 momentti, 71 §:n 1 momentti ja 72 §:n 2 momentti laissa 754/1995, 70 §:n 1 momentti laissa 429/1996, 72 §:n 3 momentti, 73 §:n 1 momentti, 75 §:n 2 momentin 2 kohta, 76 §:n 2 ja 3 kohta ja 77 §:n 3 ja 4 momentti laissa 676/1990 sekä 106 a § laissa 270/1989, ja

*lisätään* 72 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 676/1990 ja 754/1995, uusi 5 ja 6 momentti ja 76 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 676/1990, uusi 4 kohta seuraavasti:

## 64 §

*Ajo-oikeus*

Ajo-oikeus alkaa, kun ajokortti luovutetaan tai, jos ajo-oikeuden saamisen edellytyksenä on kuljettajantutkinnon suorittaminen eikä vastaavaa ajokorttia ole luovutettu, kun todistus tutkinnon suorittamisesta hyväksytysti luovutetaan. Mitä tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä säädetään ajokortista ajo-oikeuden osoittavana asiakirjana, sen mukana pitämisestä, luovuttamisesta sekä viranomaisen haltuun ottamisesta ja viranomaiselle luovuttamisesta ajokieltoon määrättäessä ja ajokorttia luovutettaessa, koskee myös tutkintotodistusta. Todistuksen voimassaolosta säädetään tarkemmin asetuksella. Ajo-oikeutta ei ole sillä, joka on määrätty ajokieltoon tai väliaikaiseen ajokieltoon. Ajo-oikeus alkaa uudelleen, kun ajokiellon tai väliaikaisen ajokiellon päättymisen jälkeen ajokortti palautetaan haltijalleen tai hänelle luovutetaan uusi ajokortti. Jos ajokorttia ei ole saatu poliisin haltuun, ajo-oikeus alkaa uudelleen, kun asianomaiselle luovutetaan uusi ajokortti.

## 70 §

*Ajokorttilupa*

Poliisi myöntää luvan ajokortin saamiseen (*ajokorttilupa*) hakijalle, joka täyttää asetuksella säädetyt terveystaamukset ja jota ei alkoholin tai muun huumausaineen jatkuvaan väärinkäytön vuoksi ole katsottava kuljettajana liikenteelle vaaralliseksi. Ajokorttilupaa linja-auton tai raskaan ajoneuvoyhdistelmän kuljettamiseen oikeuttavan ajokortin saamiseksi ei myönnetä, jos hakijan ikä 72 §:n 3 momentin mukaan on esteenä ajo-oikeuden saamiselle.

## 71 §

*Ajokortin luovuttaminen*

Ajokortti luovutetaan sille, joka on saanut ajokorttiluvan, täyttää asetuksella säädetyt ikävaatimuksen ja on suorittanut hyväksyttävästi kuljettajantutkinnon tai, milloin kysymyksessä on kahdeksi vuodeksi saadun auton ajo-oikeuden jatkaminen, on saanut säädetyt jatko-opetuksen. Kahdeksi vuodeksi saatua auton ajo-oikeutta jatkettaessa ajokortti luovutetaan aikaisintaan kuusi kuu-

kautta ennen voimassaoloajan päättymistä. Tätä määräaika ei kuitenkaan sovelleta, jos kysymyksessä on muusta kuin 72 §:n 2 momentissa tarkoitettusta syystä uudelleen kahdeksi vuodeksi saadun ajo-oikeuden jatkaminen. Ajokorttia ei luovuteta, jos ajokorttilupa on peruutettu tai jos ajokorttiluvan myöntämisen jälkeen on ilmennyt este sen myöntämiselle tai peruste ajokieltoon määräämiselle.

---

72 §

*Ajo-oikeuden voimassaolo*

---

Auton ajo-oikeus saadaan kuitenkin ensin vain kahdeksi vuodeksi, jos sen saajalla ei aikaisemmin ole ollut vähintään kuuden kuukauden ajan Suomessa saatua muuta kuin tässä momentissa tarkoitettua tai tässä momentissa tarkoitettua ajo-oikeuden voimassa ollessa alkanutta auton ajo-oikeutta taikka vastaavan ajan ulkomailla annettua ajokorttia, joka on oikeuttanut hänet kuljettamaan autoa Suomessa. Muu auton ajo-oikeus saadaan kahden vuoden ajo-oikeudesta jäljellä olevaksi ajaksi, jollei 3 momentin linja-auton ja raskaan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeuden päättymistä koskevasta säännöksestä muuta johdu. Jos ajo-oikeuden haltija on kahden vuoden ajo-oikeuden aikana määrätty tai hänet olisi voitu määrätä ajokieltoon, myös seuraava auton ajo-oikeus saadaan vain kahdeksi vuodeksi, jollei erityistä syytä muuhun ole.

Milloin ajokorttilupa myönnetään 65 vuotta täyttäneelle henkilölle, sen nojalla saatava ajo-oikeus on 1 momentista poiketen voimassa määräjän, enintään viisi vuotta. Jos luvan saajalla on ennestään ajo-oikeus, uusi ajo-oikeus saadaan siitä jäljellä olevaksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksi vuodeksi. Linja-auton ja raskaan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus päättyy kuitenkin aina ajo-oikeuden haltijan täyttäessä 70 vuotta.

---

Jos ajo-oikeuden voimassaolon jatkamiseksi haetaan ajokorttilupaa tai, jollei uutta ajokorttilupaa vaadita, esitetään säädetyt selvitykset ennen ajo-oikeuden päättymistä, ajo-oikeus jatkuu Suomessa, jollei estettä siihen ole, 64 §:n 2 momentista poiketen siihen saakka, kun uutta ajo-oikeutta vastaava ajokortti luovutetaan, kuitenkin enintään asetuk-

sella säädettävän ajan edellisen ajo-oikeuden voimassaolon päättymisestä. Jos ajo-oikeuden voimassaolo jatkuu uudelleen tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua ajo-oikeudella, jonka saamisen edellytyksenä on kuljettajantutkinnon suorittaminen uudelleen, ajo-oikeus jatkuu kuitenkin siten kuin 64 §:n 2 momentissa ajo-oikeuden alkamisesta säädetään.

Ajokortin voimassaolosta säädetään tarkemmin asetuksella. Asianomainen ministeriö voi antaa tarkempia säännöksiä ajokorttiin tehtävistä merkinnöistä.

73 §

*Terveystilan valvonta*

Suomessa vakinaisesti asuvan ajo-oikeuden haltijan on toimitettava asuinpaikkansa poliisille lääkärin tai optikon antama todistus näkökyvystään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän on täyttänyt 45 vuotta. Kuorma-auton tai linja-auton ajo-oikeuden haltijan tai henkilöauton ammattiajoluovan haltijan on toimitettava lääkärintodistus asuinpaikkansa poliisille kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän täyttää 50, 55, 60 tai 65 vuotta, ja muun ajo-oikeuden haltijan kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän täyttää 60 vuotta. Tässä momentissa tarkoitettua velvollisuutta ei kuitenkaan ole silloin, kun mainitun määräjän alkaessa on kulunut vähemmän kuin viisi vuotta ajo-oikeuden saamisesta tai ammattiajoluovan myöntämisestä, jonka yhteydessä on esitetty lääkärintodistus, tai lääkärintodistuksen esittämisestä muun vastaavan syyn johdosta.

---

75 §

*Perusteet ajokieltoon määräämiselle*

---

Ajo-oikeuden haltija on, jollei 78 §:n 2 ja 4 momentista taikka 80 §:stä muuta johdu, määrättävä ajokieltoon:

---

2) jos hän ei poliisin asettamassa määräjässä ole toimittanut vaadittua lääkärintodistusta tai optikon antamaa todistusta taikka suorittanut hyväksytysti uutta kuljettajantutkintoa, ajokoetta tai ajonäytettä;

---

## 76 §

*Perusteet väliaikaiseen ajokieltoon määräämiselle*

Poliisimies voi määrätä ajo-oikeuden haltijan väliaikaiseen ajokieltoon ja ottaa ajokortin haltuunsa:

2) jos on syytä epäillä hänen syyllistyneen törkeään liikenteen vaarantamiseen tai huumantuneena ajamiseen;

3) jos on todennäköistä, että edellytykset ajokiellon määräämiselle 75 §:n 2 momentin 3—6 kohdan tai 3 momentin nojalla ovat olemassa; tai

4) jos on ilmeistä, että ajo-oikeuden haltijan ajokyky on sairauden, vian tai muun sellaisen syyn vuoksi siinä määrin heikentynyt, että siitä aiheutuu ajon jatkuessa olennaista vaaraa muulle liikenteelle eikä terveydentilan selvittämistä 73 §:n 2 momentin mukaisesti voida tästä syystä pitää yksinään riittävänä.

## 77 §

*Väliaikaisen ajokiellon kesto*

Edellä 76 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa väliaikaiseen ajokieltoon määränneen poliisimiehen on viipymättä ilmoitettava toimenpiteestä ajokiellosta päättävälle poliisille. Tämän on viipymättä 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa päätettävä ajokiellosta tai 4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa väliaikaisen ajokiellon pitämisestä voimassa.

Jos 76 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettusta teosta ei nosteta syytettä tai syyte hylätään tai jos teosta määrätään ajokiello eh-

dollisena, poliisin on viipymättä palautettava ajokortti. Poliisin on viipymättä palautettava ajokortti ja ilmoitettava ajo-oikeuden jatkumisesta ajo-oikeuden haltijalle myös, jos 76 §:n 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ajokieltoa ei määrätä tai jos 76 §:n 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa väliaikaista ajokieltoa ei pidetä voimassa.

## 106 a §

*Muutoksenhaku*

Muutoksenhausta poliisin ja lääninhallituksen antamaan päätökseen on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei toisin erikseen säädetä. Poliisin ja lääninhallituksen antama päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Tätä lakia sovelletaan sen voimaantulon jälkeen suoritetuista kuljettajantutkinnoista annettuihin todistuksiin. Tätä lakia sovelletaan ajo-oikeuden jatkamiseen, jos 72 §:n 5 momentissa tarkoitettu hakemus tehdään tai muu selvitys esitetään tämän lain voimaantulon jälkeen. Tämän lain 73 §:n 1 momenttia sovelletaan ajo-oikeuden haltijaan, joka täyttää mainitussa momentissa säädetyn iän tämän lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain voimaan tullessa liikenneministeriössä tai lääninhallituksessa vireillä olevat valitukset, jotka tämän lain voimaantulon jälkeen kuuluvat korkeimman hallinto-oikeuden tai lääninoikeuden toimivaltaan, siirretään käsiteltäviksi korkeimmassa hallinto-oikeudessa tai asianomaisessa lääninoikeudessa.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

**Tasavallan Presidentti**

**MARTTI AHTISAARI**

Liikenneministeri *Matti Aura*

N:o 1243

**Asetus****ajokorttiasetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Liikenneministerin esittelystä

*kumotaan* 7 päivänä syyskuuta 1990 annetun ajokorttiasetuksen (845/1990) 53 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on asetuksessa 1600/1995,

*muutetaan* 4 §, 5 §:n 1 ja 4 momentti, 6—8 §, 9 §:n 2 momentin johdantokappale, 10, 11, 11 a ja 12—16 §, 19 §:n 3 ja 4 momentti, 21 §:n 2 momentti, 23 §, 25 §:n 2 momentti, 28 §:n 1, 4 ja 7 momentti, 29—31 §, 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 5 momentti, 47 §:n 2 momentti, 48 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 51 §:n 1 momentti ja 54 §,

sellaisina kuin niistä ovat 4 § asetuksessa 1404/1992, 5 §:n 1 ja 4 momentti, 6 §, 9 §:n 2 momentin johdantokappale, 10, 11, 11 a, 14 ja 15 §, 21 §:n 2 momentti, 28 §:n 1, 4 ja 7 momentti, 29 §, 33 §:n 2 momentti ja 34 §:n 5 momentti asetuksessa 2/1996, 7, 8 ja 23 § osaksi viimeksi mainitussa asetuksessa, 12 § osaksi asetuksessa 1256/1994 ja mainituissa asetuksissa 1404/1992 ja 2/1996, 13 § mainituissa asetuksissa 1404/1992, 1256/1994 ja 1600/1995, 16 § osaksi mainituissa asetuksissa 1404/1992 ja 1600/1995, 31 § osaksi mainituissa asetuksissa 1404/1992, 47 §:n 2 momentti asetuksessa 433/1996, 48 §:n 1 momentin 2 kohta mainitussa asetuksessa 1600/1995 ja 54 § osaksi asetuksessa 834/1994, sekä

*lisätään* asetukseen uusi 11 b § seuraavasti:

## 4 §

*Ajokortin malli sekä ajokortin ja luvan mukana pitäminen*

Ajokortti on yhteisön ajokortista annetun neuvoston direktiivin 91/439/ETY liitteen I a yhteisön ajokorttimallin mukainen. Ajo-oikeuteen liittyviä ehtoja, rajoituksia ja muita tietoja koskevat merkinnät, jotka on säädetty tehtäväksi ajokorttiin, tehdään koodin muodossa siten kuin asianomainen ministeriö päättää.

Ajokortti ja tässä asetuksessa tarkoitettu lupa, autokoululupaa lukuun ottamatta, on pidettävä ajettaessa mukana ja vaadittaessa

esitettävä poliisimiehelle taikka muulle liikenteen valvojalle.

## 5 §

*Ajokorttiluokat*

Ajokorttiluokat ovat:

A-luokka: moottoripyörät niihin kytkettyine hinattavine ajoneuvoineen;

A1-luokka: moottoripyörät, joiden sylinterilavuus on enintään 125 cm<sup>3</sup> ja teho enintään 11 kW, ja invalidimoottoripyörät niihin kytkettyine hinattavine ajoneuvoineen;

B-luokka: ne henkilöautot, pakettiautot ja muut ajoneuvot, joiden kokonaismassa on

enintään 3 500 kg ja joissa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään kahdeksalle henkilölle, sekä ajoneuvoyhdistelmät, joiden vetoauto kuuluu tähän luokkaan ja joissa hinattavan ajoneuvon kokonaismassa on enintään 750 kg tai koko yhdistelmän kokonaismassa enintään 3 500 kg eikä hinattavan ajoneuvon kokonaismassa ylitä vetoauton omamassaa;

C-luokka: kuorma-autot ja muut ajoneuvot, joiden kokonaismassa ylittää 3 500 kg ja joissa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään kahdeksalle henkilölle, ajoneuvoyhdistelmät, joiden vetoauto kuuluu tähän luokkaan ja joissa hinattavan ajoneuvon kokonaismassa on enintään 750 kg, sekä liikennetraktorit niihin kytkettyine hinattavine ajoneuvoinen;

C1-luokka: kuorma-autot ja muut ajoneuvot, joiden kokonaismassa on yli 3 500 kg mutta enintään 7 500 kg ja joissa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään kahdeksalle henkilölle, sekä ajoneuvoyhdistelmät, joiden vetoauto kuuluu tähän luokkaan ja joissa hinattavan ajoneuvon kokonaismassa on enintään 750 kg;

D-luokka: linja-autot ja muut ajoneuvot, joissa on kuljettajan lisäksi tilaa useammalle kuin kahdeksalle henkilölle, sekä ajoneuvoyhdistelmät, joiden vetoauto kuuluu tähän luokkaan ja joissa hinattavan ajoneuvon kokonaismassa on enintään 750 kg;

D1-luokka: linja-autot ja muut ajoneuvot, joissa on kuljettajan lisäksi tilaa useammalle kuin kahdeksalle, kuitenkin enintään 16 henkilölle, ja ajoneuvoyhdistelmät, joiden vetoauto kuuluu tähän luokkaan ja joissa hinattavan ajoneuvon kokonaismassa on enintään 750 kg;

E-luokka: ajoneuvoyhdistelmät, jotka eivät kuulu edellä mainittuihin luokkiin; ja

T-luokka: traktorit, liikennetraktoreita lukuun ottamatta, moottorityökoneet ja moottorikelkat niihin kytkettyine hinattavine ajoneuvoinen.

Ajoneuvoyhdistelmä, jossa vetoautona on C1- tai D1-luokan ajoneuvo ja jossa koko yhdistelmän kokonaismassa ylittää 12 000 kg tai hinattavan ajoneuvon kokonaismassa ylittää vetoauton omamassan, kuuluu C1E-luokan sijaan luokkaan CE, jos vetoautona on C1-luokkaan kuuluva ajoneuvo, ja D1E-luokan sijaan luokkaan DE, jos vetoautona on D1-luokkaan kuuluva ajoneuvo.

## 6 §

### *Ajo-oikeuden laajuuden osoittavat merkinnät*

Ajokorttilupa saadaan myöntää 2 momentissa säädetyin poikkeuksin seuraavin ajo-oikeuden laajuuden osoittavin merkinnöin:

|   |    |    |    |
|---|----|----|----|
| A | B  |    |    |
|   | BE |    |    |
| A | B  |    |    |
| A | BE |    |    |
|   | B  | C  |    |
| A | B  | C  |    |
|   | BE | C  |    |
| A | BE | C  |    |
|   | BE | CE |    |
| A | BE | CE |    |
|   | B  | C  | D  |
| A | B  | C  | D  |
|   | BE | C  | D  |
| A | BE | C  | D  |
|   | BE | C  | DE |
| A | BE | C  | DE |
|   | BE | CE | DE |
| A | BE | CE | DE |
| T |    |    |    |

Jos ajokorttilupa myönnetään A1-, C1- tai D1-luokkaa varten, korvataan 1 momentissa tarkoitettu luokkaa A koskeva merkintä merkinnällä A1, luokkaa C koskeva merkintä merkinnällä C1 ja luokkaa D koskeva merkintä merkinnällä D1. Jos C-luokan ajo-oikeuden haltijalle myönnetään ajokorttilupa C1E-luokkaa varten tai D-luokan ajo-oikeuden haltijalle D1E-luokkaa varten, lisätään kysymyksessä olevan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeutta vastaava merkintä ennen 1 momentissa tarkoitettua luokkaa C tai D koskevaa merkintää.

## 7 §

### *Ajo-oikeuden laajuus*

Ajo-oikeuden haltija saa 2—4 momentissa säädetyin poikkeuksin kuljettaa vain sellaista ajoneuvoa, jonka luokkaa vastaava ajo-oikeus hänellä on. A-luokka sisältää A1-luokan, C-luokka C1-luokan ja D-luokka D1-luokan ajoneuvojen ajo-oikeuden.

A1-, A- tai B-luokan ajoneuvon ajo-oikeu-

den haltija saa kuljettaa myös T-luokan ajoneuvoa.

B-luokan ajoneuvon ajo-oikeuden haltija saa kuljettaa myös BE-luokan ajoneuvoyhdistelmää matkalla kuljettajantutkintoon ja sieltä takaisin. Liikenteenvalvoja, jolla on B-luokan ajoneuvon ajo-oikeus, saa liikennettä valvoessaan tilapäisesti kuljettaa myös A1- ja A-luokan ajoneuvoa.

C-luokan ajoneuvon ajo-oikeuden haltija saa Suomessa koeajaa ja tilapäisesti siirtää D- ja D1-luokan ajoneuvoja ilman matkustajia ja E-luokan ajoneuvoja ilman kuormaa. Paloauton ja pelastusauton kuljettaja, poliisimies tai ajoneuvon katsastaja, jolla on C-luokan ajoneuvon ajo-oikeus, saa tehtävässään Suomessa kuljettaa myös D-, D1- tai E-luokan ajoneuvoa. C1-luokan ajo-oikeuden haltija saa kuljettaa C1E-luokan ajoneuvoyhdistelmää matkalla kuljettajantutkintoon ja sieltä takaisin.

## 8 §

### *Ajo-oikeutta koskevat erityiset rajoitukset*

A-luokan ajoneuvoa, jonka teho ylittää 25 kW tai tehon suhde omamassaan ylittää 0,16 kW/kg, saa kuljettaa vain se, jolla on ollut A-luokan ajoneuvon ajo-oikeus vähintään kaksi vuotta tai ajokortista ilmenevän merkinnän perusteella se, joka on täyttänyt 21 vuotta ja suorittanut hyväksytysti kuljettajantutkinnon ajokokeen moottoripyörällä, jonka teho on vähintään 35 kW.

E-luokan ajoneuvoyhdistelmää saa kuljettaa vain se, jolla on myös vetoauton luokkaa vastaava ajo-oikeus.

Sillä, joka on suorittanut kuljettajantutkinnon automaattivaihteisella ajoneuvolla, on oikeus vain tällaisen ajoneuvon kuljettamiseen.

## 9 §

### *Terveysvaatimukset*

C-, C1, D- ja D1-luokan ajoneuvon sekä CE-, C1E-, DE- ja D1E-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajokorttilupaa koskevat terveysvaatimukset ovat:

## 10 §

### *Ikävaatimukset*

Ajokortin saamisen edellytyksenä on, että:

1) A1-luokan ajoneuvon ajokorttiluvan saanut on täyttänyt 16 vuotta;

2) A-, B-, BE-, C- tai C1-luokan ajoneuvon ajokorttiluvan saanut on täyttänyt 18 vuotta;

3) CE- tai C1E-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajokorttiluvan saanut on täyttänyt 21 vuotta tai, jos hän on saanut kuljettajaopetusta asianomaisen ministeriön päätöksen mukaisen vähimmäismäärän tai suorittanut vastaavan tutkinnon puolustusvoimissa, että hän on täyttänyt 18 vuotta;

4) D- tai D1-luokan ajoneuvon taikka DE- tai D1E-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajokorttiluvan saanut on täyttänyt 21 vuotta; ja

5) T-luokan ajoneuvon ajokorttiluvan saanut on täyttänyt 15 vuotta.

## 11 §

### *Ajokorttiluvan hakeminen ja muu hakemus*

Ajokorttilupahakemus ja muu tässä asetuksessa tarkoitettu poliisille osoitettava hakemus tehdään kirjallisesti hakijan asuinpaikan poliisille.

Uutta ajokorttilupaa ei vaadita, jos lyhytaikaista ajokorttia seuraava ja sitä luokaltaan vastaava muu kuin lyhytaikainen ajokortti luovutetaan kuuden kuukauden kuluessa lyhytaikaisen ajo-oikeuden päättymisestä.

Uutta ajokorttilupaa ei myöskään vaadita moottoripyörän ajo-oikeuden haltijan hakiessa voimassa olevaa ajo-oikeuttaan vastaavaa moottoripyörän ajokorttia lyhytaikaisen ajo-oikeuden päättyessä, jos hänelle ei tällöin luovuteta moottoripyörän ajo-oikeuden sisältävää muuta ajokorttia tai A-luokan ajo-oikeuden haltijan hakiessa 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun merkinnän sisältävää ajokorttia. Uutta ajokorttilupaa ei vaadita myöskään haettaessa ajokortin kaksoiskappaletta.

Jos kuljettajantutkinto suoritetaan CE-luokan ajoneuvoyhdistelmällä, ajokorttilupa myönnetään myös DE- tai D1E-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeuden saamiseen, jos ajokorttiluvan hakijalla on vastaavan vetoauton ajo-oikeus. Ajokorttilupa myönnetään myös BE-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeuden saamiseen, jos kuljettajantutkinto on suoritettu hyväksytysti jollakin

ylempään luokkaan kuuluvalla E-luokan ajoneuvoyhdistelmällä.

Hakemus on ratkaistava viivytyksettä. Ajokorttilupa on myönnettävä, jos hakemusasiakirjat, hakijaa koskevat ajokorttirekisteritiedot ja mahdolliset lisäselvitykset osoittavat, että hakija täyttää tieliikennelain 70 §:n 1—3 momentissa säädetyt ajokorttiluvan myöntämisen edellytykset. Haettaessa ajokorttilupaa 33 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitetun Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa annetun ajokortin perusteella lupa on myönnettävä, jos mainittu ajokortti on poliisin tarvittaessa hankkiman lisäselvityksen mukaan voimassa, eikä rekisteritietojen perusteella tai muuten ole tiedossa estettä ajo-oikeuden voimassaolon jatkumiselle.

Poliisin on ilmoitettava hakemuksen ratkaisusta ajoneuvohallintokeskukselle. Jos hakijalle on myönnetty ajokortti jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa, poliisin on samalla ilmoitettava rekisteriin merkitsemistä varten tieto mainitusta valtiosta ja, jos tämä ajokortti on annettu jonkin muun kuin edellä tarkoitetun valtion myöntämän ajokortin perusteella, ajokortista ilmenevä tieto tästä valtiosta, sekä ajokortista ilmenevä myöntämispäivä ja ajo-oikeutta koskevat ehdot ja rajoitukset kunkin luokan kohdalta erikseen.

#### 11 a §

*Ajokorttilupahakemuksen sekä A- tai A1-luokan ajokortin valmistamiseksi tehtävän hakemuksen liitteet*

Ajokorttilupahakemukseen on liitettävä:

1) kopiokappale voimassa olevasta 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun ajo-oikeuden tai C- tai C1-luokan ajo-oikeuden saamiseksi annettusta nuorison terveystodistuksesta tai muu enintään kuusi kuukautta aikaisemmin annettu lääkärintodistus sekä, jos poliisi niin vaatii, erikoislääkärintodistus;

2) kaksi valokuvaa, joista hakijan hyvin tuntee; ja

3) ilmoitus siitä, onko hakijalla jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa myönnetty ajokortti ja vakuutus siitä, että hän ei ole ajokiellossa missään tässä kohdassa tarkoitetuissa valtioissa.

Jos hakijalle on myönnetty 9 §:n vaatimusten mukaisesti ajokorttilupa jotakin 9 §:n 1 momentissa mainittua luokkaa varten, tämän

pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua selvitystä ei, tieliikennelain 72 §:n 4 momentissa tarkoitettua tapausta lukuun ottamatta, vaadita enää haettaessa ajokorttilupaa samassa momentissa mainittua luokkaa varten, ellei lääkärintodistuksesta muuta johdu tai poliisi toisin määrää. Jos hakijalle on myönnetty 9 §:n vaatimusten mukaisesti ajokorttilupa CE, C1E-, D, DE-, D1- tai D1E-luokan ajo-oikeutta varten, tämän pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua selvitystä ei, tieliikennelain 72 §:n 4 momentissa tarkoitettua tapausta lukuun ottamatta, vaadita enää haettaessa ajokorttilupaa 9 §:n 1 tai 2 momentissa mainittua luokkaa varten, ellei lääkärintodistuksesta muuta johdu tai poliisi toisin määrää. Jos hakijalle on myönnetty ajokortti jossakin muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa 9 §:ssä tarkoitettujen vaatimusten voimaantulon jälkeen, uutta tämän pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua selvitystä ei vaadita tieliikennelain 72 §:n 4 momentissa tarkoitettua tapausta lukuun ottamatta haettaessa ajokorttilupaa terveystodistuksiltaan vastaavan tai alemman luokan ajo-oikeuden saamiseksi, ellei lääkärintodistuksesta muuta johdu tai poliisi toisin määrää.

Jos ajokorttilupaa uuden lyhytaikaista ajo-oikeutta luokaltaan vastaavan lyhytaikaisen ajo-oikeuden saamiseksi tai lyhytaikaiseen ajo-oikeuteen sisältyvän T-luokan ajoneuvon ajo-oikeuden säilyttämiseksi lyhytaikaisen ajo-oikeuden päättyessä ilman, että muuta T-luokan ajo-oikeuden sisältävää ajokorttia luovutetaan, haetaan kuuden kuukauden kuluessa lyhytaikaisen ajo-oikeuden päättymisestä, ei 1 momentin 2 kohdassa mainittuja liitteitä vaadita.

Edellä 11 §:n 3 momentissa tarkoitetun moottoripyörän ajokortin valmistamiseksi tehtävään hakemukseen on liitettävä uudet valokuvat, jos lyhytaikaisen ajo-oikeuden päättymisestä on kulunut enemmän kuin kuusi kuukautta tai jos ajokorttiluvan myöntämisestä on kulunut enemmän kuin kolme vuotta.

#### 11 b §

*Ajokortin voimassaolo*

Ajokortti on voimassa määräajan, joka päättyy ajo-oikeuden päättyessä tai, jos ajo-oikeuden haltijalla on useampia eri aikaan päättyviä ajo-oikeuksia, samaan aikaan en-

siksi päättyvän ajo-oikeuden kanssa. Väliaikaisen ajokortin voimassaoloajasta säädetään 14 §:ssä ja tilapäisen ajokortin voimassaoloajasta 34 §:n 3 momentissa.

Ajo-oikeuden voimassaoloa jatkettaessa ajokortti voidaan hyväksyä osoittamaan ajo-oikeutta kuitenkin tieliikennelain 72 §:n 5 momentissa säädetyn edellytyksin enintään kolmen kuukauden ajan ajokorttiin merkityn voimassaoloajan päättymisestä.

## 12 §

### *Ajokortin luovuttamisen edellytykset*

Ajokorttilupaa vastaava ajokortti luovutetaan hakijalle, joka osoittaa täyttävänsä säädetyn ikävaatimuksen ja esittää todistuksen enintään kolme kuukautta aikaisemmin hyväksytysti suoritetusta kuljettajantutkinnosta tai enintään kuusi kuukautta aikaisemmin annetun todistuksen siitä, että hän on varusmiespalveluksensa aikana suorittanut kuljettajantutkinnon puolustusvoimissa.

Lyhytaikaista ajokorttia seuraavan ja sitä luokaltaan vastaavan muun kuin lyhytaikaisen auton ajokortin saamiseksi hakijan on toimitettava poliisille 24 §:ssä tarkoitettu todistus jatko-opetuksen saamisesta tai todistus siitä, että hakija on saanut jatko-opetuksen puolustusvoimien kuljettajaopetuksen yhteydessä. Jos todistus jatko-opetuksesta toimitetaan kuuden kuukauden kuluessa lyhytaikaisen ajo-oikeuden päättymisestä, 1 momentissa säädettyä selvitystä ei vaadita.

Lyhytaikaista ajokorttia luokaltaan vastaava uusi lyhytaikainen ajokortti voidaan luovuttaa muusta kuin tieliikennelain 72 §:n 2 momentissa tarkoitettua syystä 1 momentista poiketen uutta kuljettajantutkintoa vaatimatta, jos siihen on erityisiä syitä ja jos ajokorttilupaa haetaan kuuden kuukauden kuluessa ajo-oikeuden päättymisestä.

A-luokan ajokortti luovutetaan A1-luokan ajo-oikeuden haltijalle 1 momentista poiketen uutta kuljettajantutkintoa vaatimatta. Edellä 11 §:n 3 momentissa tarkoitettu voimassa olevaa moottoripyörän ajo-oikeutta vastaava ajokortti luovutetaan uutta kuljettajantutkintoa vaatimatta ja 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua merkinnän sisältävä moottoripyörän ajokortti, kun todistus ajokokeen suorittamisesta esitetään. Edellä 11 a §:n 3 momentissa tarkoitettu T-luokan ajokortti luovutetaan 1 momentista poiketen uutta kuljettajantutkintoa vaatimatta, jos ajokortti-

lupaa haetaan kuuden kuukauden kuluessa lyhytaikaisen ajo-oikeuden voimassaolon päättymisestä. Edellä 11 §:n 4 momentissa tarkoitettu E-luokan ajoneuvoyhdistelmän kuljettamiseen oikeuttava ajokortti luovutetaan, kun mainitussa säännöksessä tarkoitettu kuljettajantutkintotodistus esitetään.

Jos ajokorttilupaa ajo-oikeuden jatkamiseksi tieliikennelain 72 §:n 4 momentissa tarkoitetuksi ajaksi haetaan viimeistään kahden vuoden kuluessa ajo-oikeuden päättymisestä, ajokortin luovuttamisen edellytyksenä on 1 momentista poiketen, että hakija esittää luotettavan selvityksen ajotaidon säilymisestä tai tutkinnon vastaanottajan antaman todistuksen hyväksytyn ajokokeen suorittamisesta.

## 13 §

### *Ajokortin luovuttaminen*

Ajokortin luovuttaa poliisi. Lyhytaikaisen auton ajokortin luovuttaa kuitenkin tutkinnon vastaanottaja.

Jos ajokortin saajalle on aikaisemmin Suomessa tai ulkomailla annettu ajokortti, hänen on luovutettava se poliisille tai tutkinnon vastaanottajalle, kun uusi ajokortti luovutetaan. Lyhytaikaisen ajokortin saamisen yhteydessä poliisille tai tutkinnon vastaanottajille luovutettu ajokortti on poliisin säilytettävä ja pyynnöstä palautettava haltijalle lyhytaikaisen ajo-oikeuden päätyttyä, jos muuta ajokorttia ei suoriteta. Lyhytaikainen ajokortti on tällöin luovutettava poliisille.

Ajokortin luovuttamisesta on ilmoitettava ajoneuvohallintokeskukselle.

## 14 §

### *Väliaikainen ajokortti*

Poliisi voi erityisistä syistä luovuttaa sille, joka täyttää tieliikennelain 71 §:ssä säädetty ajokortin saamisen edellytykset, enintään kolme kuukautta voimassa olevan väliaikaisen ajokortin. Väliaikainen ajokortti voidaan luovuttaa myös ennen kuin edellytykset ajokorttilupaa vastaavan ajokortin luovuttamiseen ovat olemassa sellaista ajokorttilupaan merkittyä luokkaa varten, jota vastaava kuljettajantutkinto on suoritettu. Väliaikainen ajokortti voidaan luovuttaa myös silloin, kun uutta ajokorttilupaa ei vaadita tai kun haetaan ajokortin kaksoiskappaletta. Väliaikaista

ajokorttia ei kuitenkaan voida luovuttaa sille, joka on hakenut 34 §:n 3 momentissa tarkoitettua tilapäistä ajokorttia.

Myös tutkinnon vastaanottaja voi erityisesti syystä luovuttaa tutkintotodistuksen sijasta tutkinnossa hyväksytylle tutkinnon luokkaa ja henkilöllä ennestään olevaa ajo-oikeutta vastaavan väliaikaisen ajokortin, jos edellytykset ajo-oikeuden saamiseen ovat ajokorttiluvan perusteella olemassa.

Väliaikainen ajokortti on luovutettava poliisille tai tutkinnon vastaanottajalle kun, uusi ajokortti tai ajokortin kaksoiskappale luovutetaan.

## 15 §

*Ajokorttiluvan ja muun luvan raukeaminen.  
Ajokortin hävittäminen*

Ajokorttilupa raukeaa vuoden kuluttua myöntämispäivästä siltä osin kuin lupaan merkittyä luokkaa vastaava ajo-oikeus ei ole alkanut. Rauennutta lupaa vastaavan ajo-oikeuden saamiseksi hakijan on haettava uusi ajokorttilupa ja osoitettava täyttävänsä ajo-oikeuden saamisen edellytykset. Muu tässä asetuksessa tarkoitettu poliisin myöntämä lupa raukeaa vuoden kuluttua sen hakemisesta.

Poliisi voi hävittää ajokortin, jos sitä ei ole noudettu kahden vuoden kuluessa ajokorttiluvan myöntämisestä, lyhytaikaista ajokorttia seuraavan ja sitä luokaltaan vastaavan muun kuin lyhytaikaisen ajokortin kuitenkin vuoden kuluttua lyhytaikaisen ajo-oikeuden päättymisestä. Poliisi voi hävittää 11 §:n 3 momentissa tarkoitettua moottoripyörän ajokortin, jos ajokorttia ei ole noudettu vuoden kuluessa sen hakemisesta.

## 16 §

*Ajo-oikeutta koskevat erityisehdot*

Ajo-oikeuteen voidaan liittää ehto, jonka mukaan:

1) ajo-oikeuden haltijan on käytettävä ajassa silmälaseja tai muita korjaavia linssejä, kuulolaitetta taikka proteesia tai muuta ortopedista apuvälinettä, jos hän vain niitä käyttäen täyttää säädetyt terveysvaatimukset tai kykenee kuljettamaan ajoneuvoa;

2) hänen kuljettamassaan ajoneuvossa on oltava automaattivaihteisto tai tutkinnon vastaanottajan ajoneuvohallintokeskuksen anta-

mien ohjeiden mukaisesti hyväksymät erityiset ajolaitteet.

Ajo-oikeuteen voidaan erityisistä syistä liittää ehto, jonka mukaan ajo-oikeuden haltijan on toimitettava määräajan kuluttua asuinpaikkansa poliisille lääkärin- tai erikoislääkärintodistus.

Ajo-oikeuteen liitettyjä ehtoja voidaan muuttaa, kun siihen ilmenee syytä. Muutoksesta on ilmoitettava ajoneuvohallintokeskukselle.

Ajo-oikeuteen liitettyistä 1 momentissa tarkoitetuista ehdoista tehdään merkintä ajokorttiin.

## 19 §

*Opetuksen tavoite ja toteuttaminen*

Opetuksessa on annettava tiedot liikennejärjestelmästä, sen toiminnasta ja siihen liittyvistä riskeistä sekä eri tienkäyttäjryhmien turvallisuuteen vaikuttavista muista tekijöistä. Oppilaalle on opetettava liikennesäännöt, liikennemerkkit ja muut liikennettä koskevat määräykset sekä moottoriajoneuvon oikea käyttötapa. C- ja C1-luokan ajoneuvon ajo-oikeuden saamiseksi annettavaan opetukseen on sisällytettävä tarpeellisilta osin myös ammatillista liikennettä koskevat määräykset sekä tiedot auton rakenteesta ja huollosta.

Kuljettajaopetus B-, C- tai C1-luokkaan kuuluvan auton ajo-oikeuden saamiseksi annetaan kahdessa vaiheessa. Kuljettajaopetuksen toisessa vaiheessa (*jatko-opetus*) syvennetään kuljettajaopetuksen ensimmäisessä vaiheessa opittuja ja lyhytaikaisen ajo-oikeuden aikana harjoiteltuja tietoja ja taitoja sekä lisätään valmiutta vaikeissa olosuhteissa ajamisessa ja liikenteen tavallisimpien vaaratilanteiden ennakoinnissa ja välttämässä.

## 21 §

*Opetuslupa*

Opetuslupa C-, C1-, D- tai D1-luokan ajoneuvon tai CE-, C1E-, DE- tai D1E-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeuden saamiseksi annettavaa kuljettajaopetusta varten voidaan myöntää vain, jos opetusta annetaan autonkuljettajan ammattiopetuksen tai siihen rinnastettavan työnantajan antaman koulutuksen yhteydessä. Edellytyksenä opetuslu-

van myöntämiselle C- tai C1-luokkaa varten on, että opetettavalla on B-luokan ajoneuvon ajo-oikeus. Annettaessa opetusta D- tai D1-luokan ajoneuvolla taikka CE-, DE- tai D1E-luokan ajoneuvoyhdistelmällä opetettavalla on oltava C-luokan ajo-oikeus ja C1E-luokan ajoneuvoyhdistelmällä opetusta annettaessa C1-luokan ajo-oikeus.

## 23 §

### *Ajoneuvon kuljettaja ajo-opetusta annettaessa ja opetusajoneuvon tunnus*

Opettaja katsotaan kuljettajaksi annettaessa ajo-opetusta B-, C- tai C1-luokan ajoneuvolla. Opettajan on istuttava oppilaan vieressä annettaessa opetusta liikenteessä.

Annettaessa ajo-opetusta D-, D1- tai E-luokan ajoneuvolla oppilas katsotaan kuljettajaksi. D- ja D1-luokan opetuksessa oppilaalla on oltava C-luokan ajoneuvon ajo-oikeus ja E-luokan opetuksessa vetoauton ajo-oikeus.

Oppilas katsotaan kuljettajaksi annettaessa ajo-opetusta moottoripyörällä. Jos opettaja on ajo-opetusta annettaessa mukana moottoripyörässä, hänet katsotaan kuljettajaksi.

Ajo-opetusta annettaessa ja moottoripyörällä ajoa harjoiteltaessa tulee ajoneuvossa olla asianomaisen ministeriön päätöksen mukainen tunnus. Ajo-opetuksen aikana saa 7 §:n 4 momentista poiketen E-luokan ajoneuvoyhdistelmässä olla kuormaa ja D- tai D1-luokan ajoneuvossa oppilaan ja opettajan lisäksi mukana enintään seitsemän ajo-oppilasta tai opetushenkilöstöön kuuluvaa.

Jatko-opetuksessa oppilas katsotaan kuljettajaksi. Jatko-opetukseen ei muutoinkaan sovelleta, mitä tässä pykälässä säädetään.

## 25 §

### *Poikkeukset kuljettajantutkintovaatimuksesta*

Tieliikennelain 72 §:n 4 momentissa tarkoitettua ajo-oikeutta vastaava ajokortti saadaan luovuttaa uutta kuljettajantutkintoa vaatimatta, jos ajokorttilupaa haetaan kahden vuoden kuluessa ajo-oikeuden voimassaoloajan päättymisestä.

## 28 §

### *Kuljettajantutkintoon pääsemisen edellytykset*

Kuljettajantutkintoon pääsemisen edellytyksenä on, että tutkinnon suorittaja täyttää 10 §:ssä tai 8 §:n 1 momentissa säädetyn ikävaatimuksen ja että hänellä on ajokorttilupa, jollei 30 §:n 2 momentissa toisin säädetä. Ajokorttilupaa ei kuitenkaan vaadita 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ajokokeeseen osallistuvalla A-luokan ajo-oikeuden haltijalta. Muista edellytyksistä säädetään 2—8 momentissa.

C- ja C1-luokan tutkintoon pääsemisen edellytyksenä on, että:

1) tutkinnon suorittajalla on Suomessa B-luokan ajoneuvon ajo-oikeus tai hän on täällä suorittanut vastaavan kuljettajantutkinnon tai hänellä on ulkomailla annettu vastaavan luokan ajokortti ja että hän on saanut tutkinnon luokkaa vastaavan kuljettajaopetuksen; tai

2) hänellä on ollut aikaisemmin Suomessa vastaavan luokan ajoneuvon ajo-oikeus tai hänelle on ulkomailla annettu vastaava ajokortti.

CE- tai C1E-luokan kuljettajantutkintoon pääsemisen edellytyksenä on, että:

1) tutkinnon suorittajalla on vetoauton luokkaa vastaava ajo-oikeus Suomessa ja hän on saanut jatko-opetuksen tai hänellä on ulkomailla annettu vetoauton luokkaa vastaava ajokortti sekä, että hän on saanut kuljettajaopetusta liikenneministeriön päätöksen mukaisen vähimmäismäärän tai tutkintoa edeltäneiden viiden vuoden aikana ajanut liikenteessä päätoimisesti C-luokan ajoneuvoa, jonka kokonaismassa on vähintään 12 000 kg, yhtäjaksoisesti vähintään kolme kuukautta, jos tutkinto suoritetaan CE-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeuden saamiseksi tai, jos tutkinto suoritetaan C1E-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeuden saamiseksi, tutkinnon suorittajalla on ollut vähintään vuoden muu kuin lyhytaikainen C-luokan ajo-oikeus Suomessa tai ulkomailla annettu C-luokan ajokortti;

2) hänellä on tai on ollut aikaisemmin Suomessa D-luokan ajoneuvon tai tutkinnon luokkaa vastaava ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus taikka että hänelle on ulkomailla annettu tutkinnon luokkaa vastaava ajoneuvoyhdistelmän ajokortti.

## 29 §

*Kuljettajantutkintoon ilmoittautuminen*

Kuljettajantutkintoon ilmoittautuvan on esitettävä:

1) luotettava selvitys henkilöllisyydestään, ja

2) todistus enintään kuusi kuukautta aikaisemmin saadusta kuljettajaopetuksesta tai enintään kuusi kuukautta aikaisemmin annettu todistus teoriaopetuksen saamisesta ja vähintään yksi ja enintään kolme kuukautta aikaisemmin myönnetty harjoituslupa taikka selvitys suoritetusta kuljettajantutkinnosta tai hänelle Suomessa aikaisemmin myönnetystä ajokortista ja todistus jatko-opetuksen saamisesta tai selvitys ajokokemuksesta, jos jatko-opetuksen saaminen tai ajokokemus on kuljettajantutkintoon pääsemisen edellytyksenä, taikka ulkomailla annettu ajokortti.

T-luokan ajoneuvon kuljettajantutkintoon ilmoittautuvalta ei vaadita 1 momentin 2 kohdassa mainittua selvitystä.

## 30 §

*Ajo-oikeuden voimassa pysyttämiseksi ja ulkomaisen ajokortin vaihtamiseksi suoritettava kuljettajantutkinto tai ajokoe*

Poliisin tieliikennelain 74 §:n nojalla määrämän tai ulkomaisen ajokortin vaihtamiseksi suoritettavan kuljettajantutkinnon ajokoe tai tämän asetuksen 12 §:n 5 momentissa tarkoitettu ajokoe suoritetaan sillä ajoneuvolla tai ajoneuvoyhdistelmällä, jonka ajo-oikeus on laajin ajo-oikeuden haltijan ajo-oikeuksista tai jonka ajo-oikeuden hän haluaa säilyttää. Jos ajo-oikeuden haltijalla on linja-auton ja CE-luokan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus, ajokoe suoritetaan CE-luokan ajoneuvoyhdistelmällä ajo-oikeuden säilyttämiseksi ennaltaan. Jos ajo-oikeuden haltijalla on sekä auton että moottoripyörän ajo-oikeus, ajokoe suoritetaan erikseen moottoripyörällä ulkomaista ajokorttia vaihdettaessa ja muutoin vain, jos poliisi erityisestä syystä niin määrää. Lyhytaikaisen ajo-oikeuden saamiseksi uudelleen tieliikennelain 72 §:n 2 momentissa tarkoitettua syystä saadaan kuljettajantutkinnon ajokoe kuitenkin suorittaa B-luokan ajoneuvolla ajo-oikeuden haltijan ajo-oikeudesta riippumatta.

Tutkintoon tai ajokokeeseen ilmoittautuvalla on oltava ajokorttilupa ja ilmoittautuessaan hänen on esitettävä ajokortti. Poliisin tieliikennelain 74 §:n nojalla määrämän tutkintoon ilmoittauduttaessa on ajokorttiluvan sijasta esitettävä poliisin määräys kuljettajantutkinnon suorittamiseksi.

## 31 §

*Kuljettajantutkintotodistus ja tutkinnossa hylkääminen*

Tutkinnon suorittajalle on annettava todistus hyväksytysti suoritetusta kuljettajantutkinnosta. Muu kuin 25 §:ssä tarkoitettu todistus tutkinnon suorittamisesta oikeuttaa yhden kuukauden ajan tutkinnon suorittamisesta kuljettamaan siinä mainittuun luokkaan kuuluvaa ajoneuvoa Suomessa. Todistusta ei kuitenkaan luovuteta tutkinnon suorittajalle, jos edellytykset ajokortin luovuttamiseen tieliikennelain 71 §:n 1 momentin mukaan eivät ole olemassa tai jos hänelle annetaan väliaikainen ajokortti.

Jos kuljettajantutkintoa ei ole suoritettu hyväksytysti, tutkinnon vastaanottaja voi määrätä uuteen tutkintoon pääsemisen edellytykseksi, että tutkinnon suorittaja on saanut tutkinnon vastaanottajan määräämän lisäopetuksen.

## 33 §

*Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa annettu ajokortti*

Edellä 1 momentissa mainittua oikeutta ei kuitenkaan ole, jos ajokortin haltija on ajokiellossa jossakin mainitussa momentissa tarkoitetuista valtioista tai jos ajokortti on siihen tehdyn merkinnän mukaan vaihdettu uutta kuljettajantutkintoa suorittamatta sellaisen 34 §:n 3 momentissa tarkoitettussa valtiossa annetun ajokortin perusteella, joka ei oikeuta ajamaan Suomessa. Suomessa vakinaisesti asuvan ajokortin haltijan oikeus D- tai D1-luokan ajoneuvon ja CE-, C1E-, DE- tai D1E-luokan ajoneuvoyhdistelmän kuljettamiseen lakkaa ajokortin haltijan täyttäessä 70 vuotta.

## 34 §

*Muu ulkomainen ajokortti*

Tässä pykälässä tarkoitetun ulkomaisen ajokortin haltijan on luovutettava ajokorttinsa poliisille, kun suomalainen ajokortti annetaan. Ulkomaista ajokorttia ei kuitenkaan tarvitse luovuttaa silloin, kun 3 momentin mukaisesti annetaan suomalainen tilapäinen ajokortti. Ulkomainen ajokortti palautetaan pyynnöstä vain ajokortin haltijan muuttaessa maasta. Suomalainen ajokortti on tällöin vastaavasti luovutettava poliisille. Tieto ajokortin antamista koskevasta päätöksestä ja tämän pykälän 2 ja 4 momentissa tarkoitusta valtiosta on ilmoitettava ajoneuvohallintokeskukselle.

## 47 §

*Liikenneopettajia kouluttavaa laitosta ja kuljettajan ammattiopetusta koskevat poikkeukset*

Ammatillisessa oppilaitoksessa opetushallituksen valvonnassa tapahtuvan kuljettajan ammattiopetuksen yhteydessä saa antaa BC- tai C-luokan kuljettajaopetusta kuorma-auton ajo-oikeuden saamiseksi ilman autokoululupaa. Ajo-opetusta antavalla opettajalla on oltava liikenneopettajalupa ja vähintään kahden vuoden kokemus C- tai D-luokan ajoneuvon päätoimisena kuljettajana. Kuljettajaopetuksessa on noudatettava soveltuvin osin tämän asetuksen säännöksiä opettajan pätevyyden hyväksymisestä, opetusvälineistä ja opetuksen sisällöstä. Ajoneuvohallintokeskus antaa tarkemmat ohjeet tässä tarkoitetun kuljettajaopetuksen valvonnasta ja hyväksyy kuljettajaopetuksessa noudatettavan opetusohjelman.

## 48 §

*Ajokorttirekisteritiedot*

Ajoneuvohallintokeskus pitää ajokorttirekisteriä. Rekisteriin talletetaan seuraavat tiedot:

- 1) ajokorttiluvan saaneen nimi, henkilötunnus, osoite sekä valtio, jossa hän on syntynyt;
- 2) ajokorttiluokat, joita vastaavin merkin-

nöin ajokorttilupa on myönnetty, ajo-oikeutta koskevat erityisehdot ja muut ajokorttiluvan myöntämisestä koskevat tiedot sekä tieto lääkärintodistuksen esittämisestä;

## 51 §

*Ajokortin kaksoiskappale*

Jos ajokortti on kadonnut, tuhoutunut tai anastettu taikka jos ajokortin valokuvasta ei enää voida tunnistaa ajokortin haltijaa tai jos ajokortin haltijan nimi tai henkilötunnus on muuttunut, ajokortin haltijan on haettava ajokortin kaksoiskappaletta. Kaksoiskappaletta on haettava myös, jos ajokortti on ilmeisesti siten turmeltunut, ettei sitä voida vaikeudetta lukea. Kaksoiskappaletta on haettava ajokortin haltijan asuinpaikan poliisiltä, jollei hänellä ole asuinpaikkaa Suomessa, ajokorttiluvan myöntäneeltä poliisilta. Kaksoiskappaletta ei kuitenkaan myönnetä, jos ajo-oikeuden haltijalla on 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu vakainainen asuinpaikka jossakin muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa. Nimen tai henkilötunnuksen muutoksesta johtuva hakemus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa muutoksesta.

## 54 §

*Tarkemmat säännökset*

Asianomainen ministeriö antaa tarkemmat säännökset tämän asetuksen soveltamisesta.

Tieliikennelain 106 §:ssä ja tässä asetuksessa mainittuja ilmoituksia, todistuksia, ajokortteja ja lupia annettaessa on tieliikennelain 106 ja 108 a §:ssä säädetyin poikkeuksin käytettävä asianomaisen ministeriön vahvistaman kaavan mukaisia lomakkeita, jollei ministeriö toisin päättä. Lääkärintodistuslomakkeiden ja tieliikennelain 73 §:n 1 momentissa tarkoitetun optikon antaman todistuksen kaavat vahvistaa terveysasioita käsittelevä ministeriö.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Tämän asetuksen säännöksiä ajokortin lomakkeesta ja siihen tehtävistä merkinnöistä sovelletaan ajokortteihin, jotka valmistetaan tämän asetuksen tultua voimaan.

Tämän asetuksen 31 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajamiseen oikeuttavaa kuljettajantutkintotodistusta ei anneta, jos tutkinnon suorittajalle luovutetaan ennen tämän asetuksen voimaantuloa tehdyn hakemuksen perusteella valmistettu lyhytaikainen ajokortti.

Tämän asetuksen voimaantulon jälkeen voidaan kuljettajantutkintoon 28 §:n 1 momentista poiketen vielä vuoden 1998 tammikuun ajan ottaa ennen tämän asetuksen voimaantuloa ilmoittautunut henkilö, jolla ei ole ajokorttilupaa, jos hän ennen tämän asetuksen voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti osoittaa terveystietojensa täyttyvän. Tutkinnon vastaanottajan on tällöin tutkintotodistusta tai väliaikaista ajokorttia antamatta toimitettava todistus tutkinnon suorittamisesta suoraan ajo-oikeusasiassa toimivaltaiselle poliisille.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voimassa olleiden säännösten nojalla annetut ajokortit ovat voimassa niissä mainitun ajan.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti luovutetun ajokortin tilalle saadaan ajokortin kaksoiskappaletta koskevien säännösten mukaisesti antaa vuoden 2002 loppuun mennessä tehdystä hakemuksesta ajo-oikeuden haltijalla olevaa ajo-oikeutta vastaava tässä asetuksessa tarkoitettu ajokortti, vaikka edellä tarkoitettu ajokortti on tallella eikä se ole turmeltunut.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

**Tasavallan Presidentti**

**MARTTI AHTISAARI**

Liikenneministeri *Matti Aura*

N:o 1244

## Liikenneministeriön päätös ajokorttiin tehtävistä merkinnöistä

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Liikenneministeriö on 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun ajokorttiasetuksen 4 §:n 1 momentin (1243/1997) nojalla päättänyt:

### 1 §

#### *Ajokorttiin tehtävät merkinnät*

Ajokortin etusivulle merkitään seuraavat tiedot:

1. sukunimi;
2. etunimet;
3. syntymäaika ja syntymäpaikka; syntymäpaikka merkitään sen valtion tunnusta käyttäen, jossa ajo-oikeuden haltija on syntynyt; tunnus on Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden (ETA-valtiot) kohdalla maatus-  
nus ja muiden valtioiden kohdalla ensisijaisesti YK-tunnus;
- 4a. myönnetty; ajokortin myöntämispäivä vastaa ajo-oikeuden alkamispäivää tai jos ajo-oikeuden haltijalla on useampia eri aikaa alkaneita ajo-oikeuksia, viimeisimmän ajo-oikeuden alkamispäivää, jos vastaavaa ajo-oikeutta ei ennestään ole;
- 4b. viimeinen voimassaolopäivä; ajokortin viimeinen voimassaolopäivä vastaa ajo-oikeuden voimassaolon päättymispäivää tai, jos asianomaisella on useampia eri aikaan päättyviä ajo-oikeuksia, ensiksi päättyvän ajo-oikeuden viimeistä voimassaolopäivää;
- 4c. myöntäjä; ajokortin myöntäjäksi merkitään ajo-oikeuden haltijan asuinpaikan poliisi;
- 4d. hallinnollinen numero;

5. ajokortin numero; ajokortin numero vastaa ajo-oikeuden haltijan henkilötunnusta;

9. ajokorttiluokat; ajokortin etusivulle merkitään ajo-oikeuden haltijan ajo-oikeus ajokorttiasetuksen 6 §:n (1243/1997) mukaisesti; ajokortin kääntöpuolelle on painettu Suomessa käytössä olevia ajokorttiluokkia vastaavat kuvat.

Ajokortin kääntöpuolelle merkitään seuraavat tiedot:

10. myönnetty; merkintä vastaa päivää, jolloin ajokorttiluokkaa vastaava ajo-oikeus on alkanut ja se siirretään myöhemmin annettavaan ajokorttiin;

11. viimeinen voimassaolopäivä; ajokorttiluokkaa vastaavan ajo-oikeuden viimeinen voimassaolopäivä;

12. erityisehdot; ajokorttiluokkaa koskevat ehdot, rajoitukset ja muut tiedot merkitään numerokoodin muodossa; jos koodi koskee kaikkia ajo-oikeuden haltijalla olevia ajokorttiluokkia koodi voidaan merkitä kohtien 9—12 alla olevaan tilaan 12;

13. kohta on varattu viranomaisen hallinnollisia merkintöjä varten siinä Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa, johon ajokortinhaltija muuttaa vakinaisesti asumaan ja jossa annettaviin ajokortteihin tehdään vastaavan sisältöiset merkinnät;

14. kohta on varattu muita kuin ajo-oikeuteen liittyviä viranomaisen hallinnollisia merkintöjä varten.

## 2 §

*Ehtojen ja rajoitusten merkitseminen ajokorttiin*

Ajo-oikeuteen liittyviä ehtoja, rajoituksia ja muita tietoja koskevat merkinnät tehdään ajokorttiin yhdenmukaistettuja yhteisön koodoja ja kansallisia koodoja käyttäen.

## 3 §

*Yhdenmukaistetut yhteisön koodit*

Yhdenmukaistetut yhteisön koodit ovat:

- 01 näönkorjaus;
- 02 kuulokoje/kommunikoinnin apuväline;
- 03 proteesi/ortopedinen apuväline;
- 04 ajettaessa pidettävä mukana voimassa oleva lääkärintodistus;
- 05 kuljettamista rajoitettu lääketieteellisin perustein;
- 10 muutettu vaihteisto;
- 15 muutettu kytkin;
- 20 muutettu jarrujärjestelmä;
- 25 muutettu kaasupoljin;
- 30 muutettu yhdistetty jarru- ja kaasupoljinjärjestelmä;
- 35 muutettu hallintalaitteisto;
- 40 muutettu ohjauslaitteisto;
- 42 muutettu/muutetut taustapeilit;
- 43 muutettu kuljettajan istuin;
- 44 moottoripyörään tehdyt muutokset;
- 45 ainoastaan sivuvaunullinen moottoripyörä;
- 50 rajoitettu yksilöityyn ajoneuvoon (valmistenumero);
- 51 rajoitettu yksilöityyn ajoneuvoon (rekisterikilven numero);
- 55 ajoneuvomuutosten yhdistelmät;
- 70 ajokortin vaihtaminen (ajokortin numero ja myöntäjä, YK/ECE-tunnus yhteisön ulkopuolisten maiden osalta);
- 71 ajokortin kaksoiskappale (ajokortin numero ja myöntäjä, YK/ECE-tunnus yhteisön ulkopuolisten maiden osalta);
- 72 rajoitettu A-luokkaan kuuluviin ajoneuvoihin, joiden sylinteritilavuus on enintään 125 cm<sup>3</sup> ja joiden enimmäisteho on 11kW (A1);
- 73 rajoitettu B-luokkaan kuuluviin kolmi- ja nelipyöräisiin moottoripyöriin (B1);
- 74 rajoitettu C-luokkaan kuuluviin ajoneuvoihin, joiden suurin sallittu massa on enintään 7 500 kg (C1);
- 75 rajoitettu D-luokkaan kuuluviin ajo-

neuvoihin, joissa on enintään 16 istuinta kuljettajan istuimen lisäksi (D1);

76 rajoitettu C-luokkaan kuuluviin ajoneuvoihin, joiden suurin sallittu massa on enintään 7 500 kg (C1) ja joihin on kytketty perävaunu, jonka suurin sallittu massa on enemmän kuin 750 kg, jos näin muodostuvan ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa on enintään 12 000 kg ja jos perävaunun suurin sallittu massa on enintään vetovaunun oma massa (C1E);

77 rajoitettu D-luokkaan kuuluviin ajoneuvoihin, joissa on enintään 16 istuinta kuljettajan istuimen lisäksi (D1) ja joihin on kytketty perävaunu, jonka suurin sallittu massa on enemmän kuin 750 kg, a) jos näin muodostuvan ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa on enintään 12 000 kg ja perävaunun suurin sallittu massa on enintään vetovaunun oma massa ja b) jos perävaunua ei käytetä matkustajien kuljettamiseen (D1E);

78 rajoitettu ajoneuvoihin, joissa on automaattivaihteisto;

79 (...) rajoitettu sulkeissa mainittuihin määrittelyjen mukaisiin ajoneuvoihin osana direktiivin 10 artiklan 1 kohdan soveltamista.

Tieto ajokortin myöntäjästä merkitään koodien 70 ja 71 yhteydessä Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion maatumusta käyttäen ja muiden valtioiden kohdalla ensisijaisesti YK-tunnusta käyttäen. Koodeja 72—77 ja 79 käytetään ajo-oikeuden haltijalla ennestään olevan ajo-oikeuden merkitsemiseksi ajokorttiin silloin kun vastaavaa ajokorttiluokkaa ei ole Suomessa käytössä tai kun ajo-oikeutta ei voida muuten merkitä ajokorttiin.

Muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa annettua ajokorttia vaihdettaessa, siihen merkityt tässä pykälässä tarkoitetut yhteisön koodit siirretään annettavaan ajokorttiin, jos vastaava koodi on Suomessa käytössä.

## 4 §

*Kansalliset koodit*

Suomessa voimassa olevat kansalliset koodit ovat:

103 ajokortin kaksoiskappale (kaksoiskappaleen järjestysnumero);

105 poikkeuslupa.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Tämä päätös koskee ajokorttiasetuksen 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ajokorttiin tehtäviä merkintöjä.

Ilman ajokorttiin tehtävää merkintää saadaan ajokorttirekisterissä ottaa käyttöön koo-

di 104 ennen tämän päätöksen voimaantuloa asetetun hyväksytyjä ajolaitteita koskevan ehdon mukauttamiseksi 2 §:ssä tarkoitetuiksi koodeiksi 10—55.

Ennen tämän päätöksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Liikenneministeri *Matti Aura*

Vanhempi hallitussihteeri Eija Maunu

N:o 1245

**Liikenneministeriön päätös****ajokorttiasetuksen soveltamisesta annetun liikenneministeriön päätöksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1997

Liikenneministeriö on  
*muuttanut* 7 päivänä syyskuuta 1990 ajokorttiasetuksen soveltamisesta annetun liikenneministeriön päätöksen (846/1990) 1 ja 2 §:n, 3 §:n 3 ja 4 momentin, 5 §:n 2 momentin, 6 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohdan, 12 a §:n sekä 14 §:n 1 momentin ja 2 momentin 4 ja 7 kohdan, sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi liikenneministeriön päätöksissä 1405/1992 ja 173/1996, 2 § osaksi liikenneministeriön päätöksissä 856/1992 ja mainituissa liikenneministeriön päätöksissä 1405/1992 ja 173/1996, 3 §:n 3 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta, 12 a §, 14 §:n 1 momentti ja 2 momentin 4 ja 7 kohta mainitussa liikenneministeriön päätöksessä 173/1996 sekä 3 §:n 4 momentti mainitussa liikenneministeriön päätöksessä 1405/1992 seuraavasti:

## 1 §

*Teoriaopetus*

Oppilaalle on annettava teoriaopetusta:  
 1) A1- tai A-luokkaa varten vähintään 12 tuntia;  
 2) B-luokkaa varten vähintään 20 tuntia;  
 3) C1- tai C-luokkaa varten vähintään 32 tuntia; ja  
 4) C1E-luokkaa varten vähintään 12 tuntia.  
 Teoriatunnin tulee kestää vähintään 45 minuuttia. Teoriaopetusta saa antaa oppilaalle enintään kolme tuntia päivässä. C1- ja C-luokan opetuksen on täytettävä tieliikenteen kuljettajien koulutuksen vähimmäistasosta annetun neuvoston direktiivin (76/914/ETY) vaatimukset.  
 Tutkinnon vastaanottaja voi ajoneuvohallintokeskuksen antamien yleisten ohjeiden mukaisesti sallia poikkeuksia 1 momentin säännöksistä.

## 2 §

*Ajo-opetuksen määrä*

Oppilaalle on annettava ajo-opetusta liikenteessä:  
 1) A1- tai A-luokkaa varten vähintään 10 ajokertaa;  
 2) B-, C1- tai C-luokkaa varten vähintään 28 ajokertaa tai, milloin opetus sisältää 2 a §:ssä tarkoitetun pimeällä ajamisen opetuksen, vähintään 30 ajokertaa; ja  
 3) C1E-luokkaa varten vähintään 16 ajokertaa.  
 C1- ja C-luokan opetuksen on täytettävä tieliikenteen kuljettajien koulutuksen vähimmäistasosta annetun neuvoston direktiivin (76/914/ETY) vaatimukset.  
 Tutkinnon vastaanottaja voi ajoneuvohallintokeskuksen antamien yleisten ohjeiden mukaisesti sallia poikkeuksia 1 momentissa mainituista ajo-opetuksen vähimmäismääris-

tä, jos oppilaalle on aikaisemmin Suomessa tai ulkomailla annettu ajokortti tai ajo-opetusta ajo-oikeuden saamiseksi.

### 3 §

#### *Ajo-opetuksen antaminen*

Ajo-opetukseen on sisällytettävä maantiejäajoa taajaman ulkopuolella vähintään kuusi ajokertaa, jos ajo-opetuksen vähimmäismäärä on 28 tai 30 ajokertaa ja vähintään neljä ajokertaa, jos ajo-opetuksen vähimmäismäärä on 16 ajokertaa. C1- tai C-luokkaa varten on oppilaalle, jolla ei ole B-luokan ajo-oikeutta, annettava ajo-opetusta henkilöautolla 10 ajokertaa, joista puolet on oltava maantieajoa. Moottoritiellä saa antaa ajo-opetusta vain oppilaalle, jonka voidaan katsoa kykenevän turvallisesti ja muuta liikennettä kohtuuttomasti haittaamatta kuljetamaan ajoneuvoa.

B, C1- ja C-luokan ajo-opetukseen on sisällytettävä myös opetusta ajoharjoitteluradalla. Kaksi ajoharjoitteluradalla annettua ajokertaa saadaan lukea maantieajo-opetuksena 3 momentissa mainittuihin vähimmäismääriin. Liikenneministeriö antaa erikseen säännökset opetuksen sisällöstä siellä missä ajoharjoittelurata ei ole käytettävissä.

### 5 §

#### *Opetuksen järjestely*

Teoriaopetus on annettava autokoulun opetustilassa. Samassa kunnassa tai viereisissä kunnissa toimivat autokoulut saavat järjestää yhteisesti C1-, C-, D1-, D-, C1E- ja CE luokkaa varten annettavan teoriaopetuksen sekä A1- tai A-luokkaa varten annettavaan teoriaopetukseen sisältyvän moottoripyörää ja sillä ajamista koskevan erityisopetuksen.

### 6 §

#### *Kouluajoneuvot*

Kouluajoneuvona on käytettävä:

3) kuorma-autoa, jonka todellinen koko-

naismassa on vähintään 60 prosenttia sen rekisteröidystä kokonaismassasta, jos opetusta annetaan C1- tai C-luokkaa varten;

5) E-luokkaan kuuluvaa ajoneuvoyhdistelmää, jossa vetoautona on C-luokan kuorma-auto, jos opetusta annetaan CE-luokkaa varten, C1- tai C-luokan kuorma-auto, jos opetusta annetaan C1E-luokkaa varten, D-luokan linja-auto, jos opetusta annetaan DE-luokkaa varten ja D1-luokan linja-auto, jos opetusta annetaan D1E-luokkaa varten.

### 12 a §

#### *C1-, C-, D1- ja D-luokan tutkintovaatimukset*

C1-, C1E-, C-, CE-, D1-, D1E, D- ja DE-luokan kuljettajantutkinnon on täytettävä tieliikenteen kuljettajien koulutuksen vähimmäistasosta annetun neuvoston direktiivin (76/914/ETY) vaatimukset.

### 14 §

#### *Ajokoe*

Ajokokeen vähimmäiskesto-aika on 45 minuuttia tai, jos koe suoritetaan C1E-, CE-, D- tai DE-luokkaa varten, 60 minuuttia. Ajoneuvohallintokeskus antaa tarkemmat ohjeet ajokokeen suorittamisesta.

Ajokokeessa käytettävän ajoneuvon on täytettävä opetusajoneuvoja koskevat vaatimukset, sekä 7 ja 8 §:ssä tarkoitettuja opetusajoneuvoja lukuun ottamatta

4) C1-luokan tutkinnossa kuorma-auton rekisteröidyn kokonaismassan on oltava vähintään 4 000 kg ja C-luokan tutkinnossa C-luokan kuorma-auton rekisteröidyn kokonaismassan vähintään 10 000 kg ja todellisen kokonaismassan vähintään 7 500 kg, pituuden vähintään seitsemän metriä, akselivälin vähintään 3,80 m ja takaylityksen vähintään 1,5 m sekä suurimman rakenteellisen nopeuden sekä C1- että C-luokan tutkinnossa vähintään 80 km/h;

7) C1E-luokan tutkinnossa ajoneuvoyhdistelmän, jossa vetoautona on C1- tai C-luokan kuorma-auto, pituuden on oltava vähintään kahdeksan metriä ja perävaunun rekisteröidyn kokonaismassan vähintään 2 000 kg ja CE-luokan tutkinnossa ajoneuvoyhdistel-

Vetoauton ja perävaunun korirakenteen tai kuorman kuormatilan leveydeltä on CE-luokan tutkinnossa oltava vähintään vetoauton ohjaamon korkuinen; ja

Ennen tämän päätöksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Liikenneministeri *Matti Aura*

Vanhempi hallitussihteeri Eija Maunu

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 1246

**Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus  
eräistä päätöksistä**

Annettu Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 1997

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa Suomen säädöskokoelmasta 17 päivänä lokakuuta 1980 annetun asetuksen (696/1980) 2 b §:n nojalla, sellaisena kuin se on 22 päivänä joulukuuta 1993 annetussa asetuksessa (1364/1993):

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut seuraavan päätöksen:

| Päätöksen nimike                                         | MMM:n<br>määräys-<br>kokoelman<br>n:o | antopäivä  | voimaan-<br>tulopäivä |
|----------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------|-----------------------|
| MMM:n omenapuiden raivauspalkkion täytännönpanosta ..... | 162/97                                | 16.12.1997 | 1.1.1998              |

Edellä mainittu päätös on julkaistu maa- ja metsätalousministeriön määräyskokoelmassa. Päätös on saatavissa maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta, osoite Liisankatu 8, PL 250, 00171 Helsinki, puh. (09) 134 211.

Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 1997

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Maatalousneuvos *Taina Vesanto*

N:o 1241—1246, 3 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA TIMO LEPISTÖ  
OY EDITA AB, HELSINKI 1997